١ – خەلەتاندنی سادە :

لەم جۆرەی خەلەتاندندا یاریکەری هێرشبەر هەنگاوی یەکەم بە پێچەوانەی ئەو ئاراستەیەی کە دەیەوێت بیبرێت دەنێت ، لێرەدا هێرشبەر هەنگاوێکی بچوك بە قاچی چەپ بۆ تەنیشت دەنێت لەگەڵ گواستنەوەی کێشی لەش بۆ سەر ئەو قاچە و لەدوای ئەوەی کە بەرگریکار کاردانەوەی هەبوو هێرشبەر هەنگاوێکی خێرا دەنێت بە قاچی راست بۆ تەنیشت و هەندێك بۆ پێشەوە ئەمەش بەمەبەستی دوورکەوتنەوە لە بەرگریکار و هەنگاوی سێ یەم بە خێرایی دەنێت ، ئەویش بە گواستنەوەی قاچی چەپ بۆ پێشەوە بۆ لای چەپی بەرگریکار ، لەگەڵ گرنگی دانانی جەستە لە نێوان تۆپ و بەرگریکاردا ، بە مەبەستی پاراستنی تۆپ بۆ ئەوەی باز بدات و شوت بکات یان پاس بدات بە یاریکەری هاورێی ، لەکاتێکدا کە بەرگریکارێکی تر هاتە پێشەوە تێبینی دەکرێت هێرشبەر لە کاتی ئەنجامدانی ئەم جۆرە لە خەلەتاندن سێ هەنگاو دەنێت (چەپ – راست – چەپ)

٢ – خەلەتاندنی تێکەڵ :

ئەم جۆرەی خەلەتاندن بە بەراورد بە جۆری یەکەم کەمتر بەکاردەهێنرێت ، لەم جۆرەدا یاریکەری هێرشبەر هەنگاوی یەکەم دەنێت بەو ئاراستەیەی کە دەیەوێت بەرگریکار تێیپەڕێنێت ، لێرەدا یاریکەری هێرشبەر هەڵدەستێت بە هەنگاوێکی یەکەمی کورت بە قاچی راست ، کاتێك دەیەوێت بەلای چەپی بەرگریکاردا بڕوات ، لێرەدا یاریکەر کێشی لەشی دەگوێزێتەوە بۆ سەر قاچی چەپ بەبێ ئەوەی هیچ هەنگاوێك بنێت ، ئینجا هەنگاوێکی تری کورت دەنێت بە قاچی راست بۆ پێشەوە و لە تەنیشتەوە و دوابەدوای ئەوەی هەنگاوێکی خێرا بە قاچی چەپ بۆ پێشەوە و لای چەپی بەرگریکار دەنێت بەمەبەستی بازدان و شوتکردن یان پاسدان ، تێبینی ئەوە دەکەین لەم جۆرە هەڵخەلەتاندنەدا یاریکەر هەڵدەستێت بە ئەنجامدانی چوار جوڵە ، بەڵام تەنها سێ هەنگاو دەنێت (راست – راست – چەپ) لەبەر ئەوەی جولەی دووەم لەسەر قاچی چەپ تەنها گواستنەوەی کێشی لەش بوو بۆ سەر قاچی چەپ بۆ فێڵ کردن بەبێ هیچ هەنگاوێك .

٣ – خەڵەتاندنی جووت :

لەم جۆرەی خەڵەتاندندا یاریکەر هەنگاوی یەکەم دەنێت ، دوای وەرگرتنی تۆپ بە بازدانەوە و دابەزین لەسەر هەردوو قاچ لەبەردەم بەرگریکاردا (بە هەنگاوی یەکەم ئەژمار دەکرێت) بەمەبەستی راکێشانی ئاگایی بەرگریکار بەدوایدا تێپەربوون بەیەکێك لەلاکانی بەرگریکار ، لەکاتی تێپەربوون بەلای چەپی بەرگریکاردا یاریکەری هێرشبەر هەنگاوی دووەمی دەنێت بە شێوەیەکی خێرا بە قاچی راست بۆ لای راستی بەدوایدا هەنگاوی سێ یەم دەنێت بە قاچی چەپ بۆ پێشەوە و بۆ لای چەپی بەرگریکار بەمەبەستی بازدان و شووتکردن . ئەم جۆرەی خەڵەتاندن بەسێ هەنگاو ئەنجام دەدرێت یەکەمیان بە هەردوو قاچ دوەمیان بە راست ئینجا سێیەم هەنگاو بە چەپ و تێبینیەکی گرنگ سەبارەت بەم جۆرەی خەڵەتاندن ئەوەیە کە لە هەنگاوی یەکەمدا پێویستە هەردوو قاچ بەیەکەوە بەر زەوی بکەوێت ، ئەگەر نا ئەوا سەرپێچی چوار هەنگاوی لەسەر ئەژمار دەکرێت ؟

٤ – خەڵەتاندنی چەتری (پەرەشووت) :

لەم جۆرەدا یاریکەر هەنگاوی یەکەمی دەنێت بەبازدانەوە و دابەزینی لە بەردەم بەرگریگار بە هەردوو قاچ بەیەکەوە ، کاتێك بەرگریکار دێتە پێشەوە یاریکەری هێرشبەر دەستی راستی بەرز دەکاتەوە بۆ دواوە و سەرەوە لەسەر سەری بەرگریکارەوە (بە شێوەی نیو کەوانە) و

بەدوایدا بازدان بە هەردوو قاچ بەیەکەوە بۆ پێشەوە لەلای راستی بەرگریکار و دابەزین لەسەر قاچی چەپ بۆ شوتکردنی راستەوخۆ ، یان هەنگە شەلەیەك لەسەر قاچی چەپ دەنێت (هەنگاوی سێ یەم و شوت بۆ گۆڵ دەکات .

شێوازەکانی وەستانی گۆلچی :

وەرگرتنی شوێن لەم بارەدا بۆ بەرگریکردن لەو تۆپانە دەکرێت ، کە لەناوچەی ناوەراستەوە بەرامبەر گۆڵ دێت گۆلچی لە ناوەراستەوە بەرامبەر گۆڵ دێت ، گۆلچی لە ناوەراستی گۆڵ لە دووری (٢٠ — ٥٠ سم) لە هێلی گۆڵ بە شێوازێك دەوەستێت کە قورسایی لەشی دەخاتە سەر هەردوو قاچ ، بە کرانەوەیەکی پێویست و بە نوشتانەوەیەکی کەم لە هەردوو ئەژنۆدا کە یارمەتیدەدات لە گواستنەوەی لەش لە لایەکەوە بۆ لایەکی تر یان گواستنەوەی قورسایی لەش لە قاچێکەوە بۆ قاچێکی تر لە کاتی گەراندنەوەی تۆپ و بەرگری کردن لە گۆڵ ، کەمەر کەمێك بە پێشدا دەکەوێت و ئاستی بینینی چاو بە ئاراستەی تۆپ دەبێت ، هەردوو دەست بەرز بکرێتەوە بۆ لاکان بۆ ئاستی شان و نوشتانەوە لە ئانیشکدا دەبێت ئەم بۆ جولەکردن بە خێرایی بۆ سەرەوە و بۆ خوارەوە و بڵاوکردنەوەی دەستەکان بە شێوەیەکی ئاسان بارە یارمەتی گۆلچی دەدات .

وەرگرتنی شوێن لە تەنیشت داری گۆلەوە :

وەرگرتنی شوێن لەم بارەدا بۆ بەرگری کردن لەو تۆپانە دەکرێت کە لە گۆشەکان یان لە ناوچەی نزیك لە گۆشەکانەوە دێت ، پێویستە گۆلچی شوێن بگوێزێتەوە لە ناوەراستی گۆڵ بە هەنگاوی کورت و خێرا بۆ ئەو لایەی کە تۆپی لێوە دێت ، ئەگەر شوتکردن لەلای راستەوە بکرێت پێویستە لەسەرگۆلچی شوێن بۆ لای راست بگوێزێتەوە واتە لای چەپی لەش دەکەوێتە تەنیشت داری گۆڵ و یات نزیك لە داری گۆڵ کە کەمتر بێت لە چێوەی تۆپ بە تەریبی و رێگە نادات بە تێپەربونی تۆپ لە نێوان داری گۆڵ و لای چەپی لەش .

پێویستە گۆلچی دەستی چەپ بەرز بکاتەوە بۆ ئاستی سەر و نوشتانەوە لە ئانیشکدا هەبێت کە دەکەوێتە دوای یان پێشی داری گۆڵ بەمەرجێك قۆڵ و لەپی دەست لە ئاستی سەربێت بۆ گرتنی گۆشەی چەپ لە سەرەوەی گۆڵ ، بەڵام دەستەکەی تر کەمێك بەبەرزی بۆ لا بۆ بەرگری کردن لە گۆشەی دووری گۆڵ .

هاوێشتنە گۆڵ بەبازدان بۆ پێشەوە :

مەبەست لەم جۆرە شوتکردنە بۆ دوورکەوتنەوەیە لە بەرگریکاران و شوتکردن بەبێ رێگریکردن ، ئەم جۆرەی شوتکردن ئەنجام دەدرێت بە خۆپێداکردنی هێرشبەر بە تەنها بوونی هێرشبەر لەگەڵ گۆڵچی ، وەکو لە کاتی هێرشی خێرادا روودەدات ،دەبێتە هۆی لە گۆڵ زیاتر نزیك بونەوە و ئامادەکردنی هەلی باشتر بۆ شوتکردن لە دوای تێبینی کردنی جوڵەی گۆڵچی .

شایەنی باسە سێ قۆناغ هەیە کە یاریکەری هێرشبەر بۆ ئەنجامدانی ئەم شوتکردنە پێیدا دەروات کە بریتین لە : نزیکبوونەوە (سێ باز) و بازدان و دابەزین ، تێبینی دەکرێت کە خاڵی بە جێهێشتنی تۆپ لە دەست دەکەوێتە نێوان بەرزترین خاڵ و نزمترین خاڵی دابەزینی یاریکەر ، لەبەر ئەوەی یارمەتی یاریکەر دەدات بۆ ئەوەی هەلی چاوەروانی جولەی گۆڵچی ببینێت و بە باشی هەڵسوکەوت لەگەڵ دۆخەکەدا بکات ، ئەم

شوتکردنە بە شێوەیەك ئەنجام دەدرێت کە یاریکەر لە سەرلا بە ئاراستەی شوتکردنەکە دەروات ، لەگەڵ سوراندنی شانی دەستی تۆپ کەمێك بۆ دواوەوە بۆ جولەی ئامادەکاری شوتکردن ، دواجار بەرزبونەوە لەسەر قاچی چەپ ، کە چەقی قورسایی جەستەی لەسەرە پاشان جولەی دەستی تۆپ بە شێوەی قامچی لەگەڵ وردبونەوە لە جولەی مەچەکی ئاراستەکەر ، لە کاتی فرێدانی تۆپدا بەشی سەرەوەی جەستە دەسورێت بۆ چەپ و بۆ پێشەوە ئەمەش بۆ ئاسانکاری کرداری دابەزینەوە ، لەدوای ئەوە دابەزین لەسەر قاچی چەپ و لەدوای ئەوەی قاچی راست دادەبەزێت بە دوایدا بۆ بەردەوامی راکردنەکە ، تێبینی دەکرێت کە قاچی چەپ رێکەو قاچی راست لە کاتی فرینەکەدا نوشتاوەیە .

هەڵە باوەکان :

١ – نە جولاندنی شانی دەستی تۆپگر بۆ دواوەوە، کە کاریگەری لەسەر بەهێزی شوتکردنەکە دەبێت .

٢ – درێژی و کورتی هەنگاوی نزیك بونەوە (سێ باز) .

٣ – بە کارهێنانی قاچی هەڵە لە بەرزبونەوە (بەرزبونەوە بە قاچی راست بۆ یاریکەری راست) .

٤ – بە کارهێنانی هێزێکی زۆر لە کاتی بازنەدان لەسەر ئەو قاچەی لە سەری بەرز دەبێتەوە .

هۆکاری کەم بەکارهێنانی تەپتەپە :

١ – یاسای یاری رێگا بە یاریکەر دەدات بە گرتنی تۆپەکە و ئەنجامدانی سێ هەنگاو بەبێ ئەنجامدانی تەپتەپە کە ئەمە یارمەتیدەر دەبێت بۆ بەرە و پێشچون بە شێوەیەکی خێرا بە تۆپەوە و چاودێری کردنی یاریگا بەبێ ئەنجامدانی تەپتەپە.

٢ – بە هۆی بچوکی تۆپەکەوە گرتن و کۆنترۆڵکردن و پاسدان لە نێوان ئەندامانی تیپەکەدا خێرا دەبێت .

٣ – بە هۆی بچوکی تۆپەکەوە لە کاتی تەپتەپەکردندا کاتێك تۆپەکە لە زەوی دەگەرێتەوە هەندێك قورسە کە بە ئاسانی کۆنترۆڵ بکرێت بە تایبەتی کاتێك یاریکەر لەیەك کاتدا ئاراستەی بینینی بۆ یاریگا و یاریکەری بەرامبەر .

٤ – زۆری تەپتەپە هۆی خاوکردنەوەی هێرش بردن .

٥ – زۆری تەپتەپە یارمەتی بەرگریکاران دەدات کە بتوانن بچنەوە شوێنی بەرگریکردن .

٦ – زۆری تەپتەپە لەوانەیە ببێتە هۆی لەدەستدانی تۆپەکە .

چەند تێبینیەکی گرنگ لە کاتی ئەنجامدانی پاسدان : تەنها پێنج تێبینی

١ – جەستەی یاریکەر پێویستە کە نەرم بێت و هیچ راقیەکی تیادا نەبێت . گرنگە یاریکەر هەنگاوێك بنێت بە ئاراستەی یاریکەری وەرگری تۆپ ، پێویستە یاریکەر کرداری پاسدانەکە بە وریاییەوە ئەنجامبدات .

٢ – پاسدانەکە دەبێت بە کوردتترین رێگا ئەنجام بدەین و ئەم کارە بەبێ ئەنجامدانی جولەی زیادە بێت .

٣ – ئاگاداری وردی پاسدانەکە بین ، لەبەر بچوکی یاریگا و نزیکی یاریکەری بەرامبەر .

٤ – لە کاتی پاسداندا پێویستە لە رووی خێرایی و ئاراستەیەوە ئاگاداری کات و جولەی یاریکەری هاورێ بین .

٥ – لەسەر یاریکەری وەرگر پێویستە بۆ ناوچەی دوور لە بەرگریکار بجولێت .

٦ – کەمکردنەوەی خولانەوەی تۆپ ، لەبەر ئەوەی خولانەوەی زۆر دەبێتە هۆی کۆنترۆڵ نەکردنی تۆپ لەلایەن یاریکەری هاورێوە .

٧ – پاسدانی خێرا دەبێتە هۆی لەبەر یەك هەڵوەشاندنی ریزەکانی تیپی بەرگریکار و ئەرکێکی گران دەکەوێتە ئەستۆی بەرگریکاران .

٨ – دوور کەوتنەوە لە پاسدانی سوك و هێواش لەبەر ئەوەی دەبێتە هۆی لەدەستدانی تۆپ .

٩ – پاسدانی درێژ بەوە دەناسرێت کە لەکاتی هێرش بردندا دەبێت نەرم و شێوە کەوانە بێت ، بە پێچەوانە پاسدانی کورت دەبێتە خێرابێت بۆ ئەوەی یاریکەری بەرگریکار نەتوانێت بیگرێت .

١٠ –لە کاتی ئەنجامدانی راهێنان لە سەر پاسدان و وەرگرتنی تۆپ پێویستە بینینی یاریکەر لە ناو یاریگا گرنگی پێبدرێت .

١١ – پاسدانی هەڵە واتا لە دەستدانی تۆپ ، یان بەلایەنی کەمەوە پێویستە لەسەر یاریکەری وەرگر هەولێکی زیاتر بدات چونکە لە کاتی پاسدانی هەلەدا پێویستە بەمەبەستی وەرگرتنی تۆپ جولەی بە خێرایی بگۆرێت .

١٢ – وردی پاسدان پێوەرێکە ئەم لایەنانەمان پیشان دەدات :

أ – توانای کارامەیی یاریکەر .

ب – بیرکردنەوەی تەکنیکی راستی یاریکەری پاسدەر .

ج – بیرکردنەوەی تەکتیکی راستی یاریکەری تۆپ وەرگر بە جولاندنی بۆ شوێنی گونجاو و لە کاتی گونجاو .

١٣ – زۆر گرنگە لە قۆناغی کۆتایی پاسدانەکەدا مەچەك و پەنجەکان لە دوای تۆپەکەوە بن ، بۆ ئەوەی تۆپەکە لە ئاراستەی خۆی لا نەدات .

١٤ – پێویستە یاریکەر راهێنان بکات لەسەر پاسدان بە هەردوو دەست تا لە کاتی پێویست بەکاری بهێنێت .

پاسدانی قامچی لە ئاستی سەرەوە بە وەستانەوە :

بۆ ئەنجامدانی ئەم جۆرە پاسدانە لەبەردەمی سنگەوە تۆپەکە بە هەردوو دەست بگوێزینەوە بۆ تەنیشت و پاشان بەیەك دەست بەرز دەکرێتەوە بۆ ئاستی سەر یان نەختێك بەرز تر تۆپەکە لەسەرەتای جولەدا رووی لە خوارەوەیە و دوای ئەوە هەڵیدەگرینەوە تا روو دەکاتە

سەرەوە ئەمەش بە جولەیەکی ڕێك و پێك و بێ پچران و بەبێ دروست بوونی گۆشە ، بۆ ئەوەی هەستین بە گوێزانەوەی جولەکە لە کەمەرەوە بۆ قۆڵ و دوای ئەوە بۆ تۆپەکە ، دوای گواستنەوەی تۆپ بۆ ئاستی سەر تێبینی نوشتانەوەیەك دەکەین لە جومگەی ئانیشکدا ، بە شێوەیەك قۆڵ و باڵ و جەستە گۆشەیەکی وەستاو دروست بکەن و یاریکەری راستە قاچی چەپی پێش دەخات و ئاگاداری سورانی دەبێت (قاچی چەپ خالی چەق بەستنە) کەمێك بۆ ناوەوە لەگەڵ سورانێکی دیاری کەمەر هەتا جەمسەری شان جەمسەری کەمەر دەبرێت ، جولەی هەڵدانی سەرەکی تۆپ ئەنجام دەدرێت بە پاڵنان بە تۆپەوە بە دەستی تۆپ هەڵدەر لە ئاستی سەردا و مەچەك لە ئاراستەکردنی تۆپدا رۆلێکی سەرەکی دەبینێت و وێرای پەنجەکانی دەستی تۆپ هەڵدەر ، قۆڵ بەردەوام دەبێت لە ئەنجامدانی جولە هەتا کۆتایی هاتنی تۆپ هەڵدانەکە بەرەو پێشەوە ، ئەگەر هاتوو جولەکە بە هێز بوو ئەوا جولەی قۆڵ بەردەوام دەبێت هەتا بەشی چەپی جەستە لەگەڵ سوراندنی بەشی سەرەوەی کەمەر هەندێك بۆ پێشەوە و بینین بۆ تۆپەکە ئاراستە دەکرێت ، ئینجا بە قاچی راست هەنگاوێك بەرەو پێشەوە دەنێین تا بەر زەوی بکەوێت دوای بەجێهێشتنی تۆپ لە دەستی یاریکەر .

هەڵە باوەکان :

١ – هەنگاوێکی نەگونجاو بنێین کە لەگەڵ باڵای یاریکەردا نەگونجێت .

٢ – بازدان بۆ سەرەوە لەکاتی ئەنجامدانی پاسدان بە وەستانەوە .

٣ – پەشۆکانی دەست و پەنجەکان لە کاتی پاسداندا .